

1. seja Aktiva svetov staršev OŠ domžalsko-kamniške regije v šolskem letu 2020/21

Seja je potekala v sredo, 7. 10. 2020, od 18:00 do 21:45 ure na OŠ Janka Kersnika Brdo.

Prisotni:

Anton Meden (OŠ Janka Kersnika Brdo)
Aleš Božnik (OŠ Venclja Perka Domžale)
Dijana Sušnik (OŠ Jurija Vega Moravče)
Katarina Sitar Šuštar (OŠ FA Kamnik)
Jana Tomazin (OŠ Domžale)
Danijela Kokalj Švarc (OŠ Venclja Perka)
Anja Podlesek (OŠ Janka Kersnika Brdo)

Opravičili odsotnost:

Katja Savernik (OŠ Janka Kersnika Brdo)

V aktiv domžalsko-kamniške regije je vključenih 14 šol, na današnji seji so prisotni predstavniki petih šol. Čeprav nismo bili sklepčni, smo se odločili, da sejo izvedemo. Sklepe seje se bo potrjevalo dopisno.

V vabilu na sejo je bil predlagan naslednji dnevni red:

1. Potrditev zapisnika prejšnje seje
2. Izvolitev nove/-ga predsednice/-ka aktiva
3. Določitev delegatov za zasedanje Skupščine ZASSS, ki bo 17. 10. 2020 v Cerkljah na Gorenjskem
4. Načrtovanje dela aktiva v š. letu 2020-21
 - zbiranje skupnih nabavnih cen DZ
 - redne seje aktiva
 - letni seminar aktiva
5. Razprava o zagotavljanju mehkega prehoda med vrtcem in osnovno šolo (glejte prilogo spodaj)
6. Razno
 - dobre prakse organizacije VIZ dela v času epidemije na vaših šolah

Anja Podlesek je predlagala, da se na dnevni red (v 2. točko) uvrsti poročilo predsednice aktiva in poročilo predsednika ZASSS o dogajanju v lanskem šolskem letu v aktivu in dogajanju v zadnjem času v ZASSS. Predlog je bil sprejet.

Novi dnevni red seje:

1. Potrditev zapisnika prejšnje seje (v priponki)
2. Poročilo predsednice aktiva in predsednika ZASSS
3. Izvolitev nove/-ga predsednice/-ka aktiva
4. Določitev delegatov za zasedanje Skupščine ZASSS, ki bo 17. 10. 2020 v Cerkljah na Gorenjskem
5. Načrtovanje dela aktiva v š. letu 2020-21
 - zbiranje skupnih nabavnih cen DZ
 - redne seje aktiva
 - letni seminar aktiva
6. Razprava o zagotavljanju mehkega prehoda med vrtcem in osnovno šolo (glejte prilogo spodaj)
7. Razno
 - dobre prakse organizacije VIZ dela v času epidemije na vaših šolah

Dnevni red seje je bil soglasno sprejet.

Ad 1) Potrditev zapisnika prejšnje seje

Zapisnik seje aktiva z dne 6. 11. 2019 je bil s strani prisotnih soglasno potrjen.

Ad 2) Poročilo predsednice aktiva in predsednika ZASSS

Anja Podlesek je poročala o aktivnostih aktiva v zadnjem šolskem letu:

- V šolskem letu 2019-20 smo imeli samo eno sejo aktiva, in sicer 6. 11. 2019. Druge seje nismo izvedli zaradi epidemije.
- Za 18. 3. 2020 je bil načrtovan seminar aktiva s predstavitvijo dela šolskega inšpektorata (dogovorjeni smo bili že z glavnim inšpektorjem dr. Simonom Slokanom; Predstavil bi nam delovanje in pristojnosti inšpektorata, zadeve, ki jih na Inšpektoratu najpogosteje rešujejo, probleme, ki jih zaznavajo, vizijo inšpektorata o glavnih poudarkih dela v prihodnosti in možnosti sodelovanja s starši. Sledila bi razprava o predstavljenih temah.), vendar je bil zaradi uvedbe epidemije (COVID-19) prestavljen za nedoločen čas.
- Za člane delovnih skupin pri ZASSS smo predlagali naslednje člane našega aktiva:
 - o DS za učna gradiva: Tone Meden (OŠ JKB), Špela Grčar (OŠ FA Kamnik), Anja Podlesek (OŠ JKB)
 - o DS za kakovost: Anja Podlesek (OŠ JKB), Daša Sojer (OŠ JKB), Mirjam Drnovšek (OŠ Domžale)
 - o DS za pristojnosti in delovanje svetov staršev: Špela Grčar (OŠ FA Kamnik), Tone Meden (OŠ JKB)
 - o DS za področje posebnih potreb: Nina Koselj (CIRIUS Kamnik)
- Druge aktivnosti, ki so tekle izven seje, po e-pošti:
 - o Razprava o:
 - novem Pravilniku o upravljanju učbeniških skladov,
 - obročnem plačevanju šole v naravi,
 - pridobivanju kontaktov staršev v razredih,
 - namestnikih predstavnikov razredov v svetu staršev,
 - poslovniku sveta staršev in sveta zavoda,
 - načinih poučevanja po zaprtju šol zaradi epidemije. To je vodilo tudi v izvedbo ankete v ZASSS o učenju na daljavo v prvem in petem tednu po zaprtju šol.
 - opremljanju otrok z računalniško opremo
 - izvedbi 3. seje sveta staršev
 - zagotavljanju kosil otrokom pri vračanju v šolo
 - organizaciji novoletnega bazarja v času koronavirusa
 - o Po poizvedbah ZASSS (predvsem ob prejetih novinarskih vprašanjih) smo razpravljali o:
 - ocenjevanju vzgojnih predmetov v šoli,
 - kakovosti šol (ali so v Sloveniji vse OŠ enake),
 - problemih šole in vlogi staršev (za dokumentarno oddajo),
 - odpiranju vrtcev in šol,
 - ukrepov za preprečevanje širjenja COVID-19 v šolah (nošenju mask)

Tone Meden je poročal o delovanju ZASSS:

- ZASSS je aktivna pri predstavljanju mnenj svetov staršev. Če se da, ZASSS pripravi mnenja na osnovi že sprejetih dokumentov. Če je po zastavljenem vprašanju novinarja dovolj časa, vprašanje ZASSS pošlje po aktivih in se zberejo informacije s terena. Naš aktiv je zelo aktiven, podaja mnenje z argumenti.
- Vloga ZASSS nasproti odločevalcem: V zadnjem času je bilo izvedenih nekaj pogovorov. ZASSS želi odločevalce prepričati, da starševsko organizacijo na nacionalni ravni potrebujejo, ker je to koristno za sistem. Odločevalci dokumente ZASSS preberejo in upoštevajo. Tako so npr. sprejeli pripombe ZASSS v zvezi s Pravilnikom o upravljanju učbeniških skladov.

- Posvetovanje in zasedanje Skupščine ZASSS je bilo zaradi epidemije z marca prestavljeno (kasneje je bil določen nov datum 17. 10.).
- ZASSS je izvedel anketo o pouku na daljavo po prvem in petem tednu. Rezultati ankete po prvem tednu so bili predani MIZŠ. Informacije so bile, tako kaže, upoštevane pri načrtovanju dela letos jeseni. Podatki so relevantni in dragoceni, zato so Pedagoški inštitut povabili ZASSS, da predstavimo izkušnje in mnenja staršev junija na konferenci. Julija je ZASSS objavila dokument, kaj pričakujemo, da se zgodi v prihodnje v zvezi z izvajanjem pouka (dokument Priprava osnovnih šol na novo šolsko leto - pogled staršev).
- Na temo vračanja otrok v šole je ZASSS dvakrat sodelovala na sestankih v okviru MIZŠ, vendar se je zdelo, da namere odločevalcev po sodelovanju niso bile iskrene.
- Koordinacija se je sestala julija in septembra.
- Analiza cen delovnih zvezkov za prejšnje leto je narejena, zanima bo primerjava podatkov s podatki, ki jih šolski knjižničarji vnašajo v COBISS od š. leta 2019/20 dalje.

Ad 3) Izvolitev nove/-ga predsednice/-ka aktiva

S to sejo se je zaključil triletni mandat predsednice aktiva Anji Podlesek.

J. Tomazin je opozorila na zapise v Pravilih delovanja ASSOŠDKR (Aktiv veljavno odloča, če je na seji prisotna več kot polovica vseh predstavnikov svetov. Odločitev je sprejeta, če zanjo glasuje večina prisotnih predstavnikov.). T. Meden je predlagal, da se prisotni kljub nizki udeležbi poskušamo dogovoriti o novem predsedniku in se novega predsednika/co potem potrdi dopisno. Smiselno bi bilo razmisliti tudi o spremembi naslova in 5. člena Pravil, saj Pravila od ustanovitve aktiva še niso bila spremenjena (zapisali bi npr. lahko, da ima glasovalno pravico en predstavnik šole – en svet = en glas).

V razpravi je bilo predlagano, naj predstavniki aktiva in ZASSS pridejo predstaviti ZASSS na seje svetov staršev. Osebni stik deluje in motivira starše za sodelovanje v aktivnostih aktiva in ZASSS.

Na seji smo predlagali novo predsednico aktiva Jano Tomazin. Volitve predlagane predsednice bodo izpeljane dopisno.

Namestnikoma predsednice aktiva Aleš Božnik in Katarina Sitar Šuštar mandat še traja (zaključil se bo čez eno leto).

Ad 4) Določitev delegatov za zasedanje Skupščine ZASSS, ki bo 17. 10. 2020 v Cerkljah na Gorenjskem

Na zasedanju Skupščine ZASSS ima naš aktiv tri glasove. Delegatka aktiva bo Jana Tomazin. Za marčevsko zasedanje, ki je bilo prestavljeno, smo določili še Marjana Šalamuna in ga predlagamo tudi za oktobrsko zasedanje. Enega delegata še poiščemo do 12.10. Če ga ne najdemo, bo delegat Tone Meden.

Ad 5) Načrtovanje dela aktiva v š. letu 2020-21

- zbiranje skupnih nabavnih cen DZ

Obrazec za zbiranje skupnih nabavnih cen delovnih zvezkov in drugih učnih gradiv je pripravljen. Povabilo k izpolnjevanju bomo dobili okoli 10. oktobra 2020.

- redne seje aktiva

Kako se bodo izvedle seje aktiva v tem šolskem letu, se bo videlo sproti glede na epidemiološko situacijo. Predvidene gostujoče šole za naslednje dogodke aktiva:

- naslednje seje:
 - OŠ Rodica
 - CIRIUS Kamnik
 - OŠ Tuhinj
 - rezerva: OŠ Venclja Perka Domžale

- letni seminar aktiva

V razpravi glede letnega seminarja aktiva smo zaključili, da bi bilo smiselno izpeljati seminar z glavnim šolskim inšpektorjem dr. Simonom Slokanom, kot je bilo predvideno marca 2020. Pomembno je, da se seminar izpelje kakovostno, ne glede na to, v kakšni obliki.

Predvidene naloge aktiva v šolskem letu 2020-21:

- konsolidacija članstva aktiva. Po pregledu aktualnega in aktivnega članstva se na eni naslednjih sej razpravlja, kako pristopiti k članom, ki so se oddaljili, in kako izvesti promocijo aktiva
- prevetritev Pravil delovanja aktiva

Ad 6) Razprava o zagotavljanju mehkega prehoda med vrtcem in osnovno šolo

Sekcija Pedagoškega inštituta Korak za korakom sodeluje v evropskem projektu na temo mehkega prehoda med vrtcem in šolo. ZASSS so prosili za sodelovanje, zato ZASSS na terenu zbira informacije o izkušnji prehoda med vrtcem in osnovno šolo. Razpravljali smo o štirih prejetih vprašanjih.

1. Bi si želeli kakšnih sprememb na področju prehoda med vrtcem in šolo? Kakšnih?

- V zadnjem letu vrtca bi želeli obisk učiteljice iz 1. razreda, ki bi otrokom na zabaven način pokazala, kaj bodo delali v šoli. Učiteljica bi lahko prišla večkrat za krajši čas.
- Postopno seznanjanje otrok v zadnjem letu vrtca, kako poteka šola. Dan preživetja v šolski klopi z učnimi vsebinami (informativni dan za prvošolčke, da se seznanijo s prostori šole)
- Vzgojiteljice dobro pripravijo otroke. Dobro je, če so vrtčevske skupine zadnje leto v šolski stavbi. (V kombiniranih skupinah v vrtcu pa so otroci slabše pripravljene na šolo.)
- Prišlo je do sprememb od takrat, ko se je uvajalo devetletko, ko so se otroci v prvem razredu igrali v šoli (prvi razred je bil takrat res še mehek prehod, pravzaprav je bil mala šola). Treba je paziti, da se ne ujamemo v past, da se še mlajše zdaj »vozi v šolo na uvajanje«. Kurikulum prvega razreda bi moral biti sestavljen tako, da bi bilo to v glavnem učenje skozi igro. Prvi razred pa »smo zdaj preveč pošolali«, nekateri otroci imajo zato s šolo težave, zaradi česar se povečuje odloženi vpis. Da je problem pereč, kažejo primeri, ko učiteljice 1. razreda svojim otrokom odlagajo vpis. One poznajo trenutne zahteve dela v 1. razredu. 1. razred je preveč strog, zahteven in preveč drugačen od vrtčevskega dela. Sedanji učni načrti so pisani za prvo triado, torej za tri leta. Učitelji pa zdaj tipično predstavljajo učne načrte staršem na način, da so cilji postavljeni za vsak razred posebej. Se pa učitelji med sabo razlikujejo po tem, na kakšen način realizirajo učne načrte.
- Otroci iz »naročja« v vrtcu pridejo v šolo po znanje. Učitelji ne nudijo otrokom dovolj čustvene bližine, zavetja, manj kot v vrtcu delajo na socialnem in čustvenem razvoju, fizični bližini in tolaženju otrok v primeru stiske. Vzgojiteljica bi morala igrati vlogo vzgojiteljice, ne pomočnice učiteljice (strokovnima delavkama v 1. razredu se reče »učiteljici«, »prva učiteljica, druga učiteljica«, kar kaže, da obe prevzemata vlogo učiteljice, namesto, da bi ena vzdrževala vlogo vzgojiteljice).
- Zanimiv je model vstopa v šolo v Novi Zelandiji: Otroci, ko dopolnijo 6 let (po rojstnem dnevu), pridejo v šolo, ne glede na to, kdaj je to.

2. Na kaj bi po vašem mnenju strokovni delavci osnovne šole morali biti pozorni v obdobju prehoda pri otrocih, ki izhajajo iz ranljivih okolij? Kako zagotavljati enake možnosti vsem otrokom, ko govorimo o mehkem prehodu med vrtcem in osnovno šolo?

- Treba je prepoznati ranljive skupine, v pomoč je povezovanje med vrtcem in šolo (pogovor med vzgojiteljico in bodočo učiteljico). Za tujce imajo nekatere šole poseben dan, kjer se pogovorijo s starši o težavah, s katerimi se soočajo. Pomembno je razporediti na ustrezen način otroke po razredih (glede na informacije, ki jih dobijo iz vrtca). Svetovalne delavke spremljajo otroke že od informacij iz vrtca naprej skozi vso devetletko. Pretok informacij je potreben in koristi otroku – če je GDPR ovira, bi morali zakonsko urediti v korist otroka, da bi bil prenos podatkov omogočen.
- Pomembna je tudi vloga staršev, da otroka pripravijo na pravilen način – dobro bi bilo imeti predavanja za starše v zadnje letu vrtca. Šola se mora morda kdaj zaradi zaščite

podatkov (če podatkov vrtec ne more posredovati) tudi povezati s starši, da predhodno pridobi informacije, ki ji koristijo pri delu z otroki.

- Socialno šibkejša okolja: dobro je, da obstaja učbeniški sklad.
- Potreben je individualen pristop do otrok, ki prihajajo iz socialno šibkejšega okolja, manj izpostavljanja. Obnese se, če šola poskrbi za stalno opozarjanje na razlike/enakosti na plakatih, ki so razobešeni po šoli.

3. Katere usmeritve pri delu v 1. razredu (npr. da je v prvem triletju prisotna ista učiteljica, prilagoditev programa šestletnikom, ustrezní učni načrti, organizacija šolske ure in pouka, prilagojeni prostorski pogoji, vzgojitelj kot dodatni strokovni delavec...) se vam glede na vaše izkušnje zdijo najbolj pomembne? Katerim bi bilo potrebno posvečati več pozornosti?

- V praksi se navedene prilagoditve šestletnikom bolj kot ne ne izvajajo. Morda ni napaka v zakonodaji, ampak v izvedbi. Pomaga, če je 1. razred v vrtčevski stavbi, saj ima to pozitiven psihološki pomen za otroke (počutijo se najstarejši in bolj prevzemajo odgovornost, kot če so najmlajši/najmanjši v »veliki« šoli). Pomaga, če so prvi razredi ločeni od višjih, npr. od tretje triade.
- Skozi vse prvo triletje bi morali imeti učenci isto učiteljico. Tako bi se lahko izgradilo zaupanje med njo in učenci, spremljala bi lahko razvoj otroka. Več učenja bi moralo biti zunaj (npr. vsak razred bi lahko skrbel za svoj vrtiček), vzdušje bi moralo biti bolj sproščeno, čim več bi moralo biti igre in praktičnih dejavnosti, gibanja.
- Pomembno vprašanje je tudi, kako se oblikuje razrede. Starši pogosto menijo, da bi morale vrtčevske skupine ostati skupaj tudi v šoli (če ne več prijateljev, pa vsaj eden, dva; da otrok vsaj koga v razredu pozna) in da šole pri oblikovanju razredov ne upoštevajo želje otrok (s strokovnega vidika to v resnici ne zdrži).
- Pomembno je tudi, kakšne aktivnosti izvaja vzgojiteljica v vrtcu in kako dobro otroke pripravi na šolo – pa ne v smislu, da jih uči (npr. pisati), ampak skozi igro, z načinom spodbujanja specifičnih stvari (npr. določenega načina razmišljanja ob branju knjige; ko berejo knjige, na kakšen način z njimi razpravlja o prebranem, ali otroke spodbuja k razmišljanju in razumevanju besedila).

4. S katerimi izzivi ste se srečali pri prehodu iz vrtca v šolo?

- zaradi mešanja skupin so otroci ostali brez svojih najboljših prijateljev iz vrtca
- strah pred nepoznanim (otroka lahko pomirja, če pozna koga v razredu)
- pridobivanje učnih navad (tudi v domačem okolju)
- čustvene stiske posameznih otrok in odzivi učiteljic/vzgojiteljic
- gre bolj za strahove staršev kot strahove otrok

Ad 7) Razno

Dobre prakse oz. odprta vprašanja v času epidemije COVID-19:

- Kosila v času, ko gre en razred na šoli v karanteno: Otrokom iz socialno ogroženih družin, ki imajo v celoti subvencionirano prehrano, so obroki v šoli lahko edini dnevni obroki. Šola zadnje obroke pripravi in jih lahko zapakira v embalažo za enkratno uporabo, problem pa je, kako to dostaviti otrokom. --> Vpraša naj se na občino, ali lahko kako pomaga (recimo v okviru delovanja štabov za civilno zaščito).
- Organizacija oddelkov podaljšanega bivanja: Starši ne smejo priti po otroke v šolo, otrok šolo zapusti ob določeni uri. Na nekaterih šolah se te ure določene fiksno, zato imajo nekateri otroci s fleksibilnimi popoldanskimi urniki težave, starši tudi ne morejo vedno priti po otroke ob tistem času. --> Učitelji lahko staršem posredujejo GSM številko za sprotne dogovore. Potrebna je ustrezna organizacija šole (npr. en učitelj je celo popoldne zadolžen samo za spremljavo otrok od razreda do vhodnih vrat šole).
- Zvezkov naj se ne bi nosilo domov. --> Učitelji ta problem rešujejo individualno.
- Vsi otroci naj bi imeli na voljo tehnologijo. Problem je, ker nekateri namizne računalnike celo zavračajo in želijo tablice.
- Priprava šol na potencialno delo na daljavo: Učitelji so se na vseh šolah izobraževali. Na nekaterih šolah so v tem šolskem letu tudi otroke že pripravljali na delo na daljavo (npr. z občasnimi domačimi nalogami v spletnem okolju, s tehničkim dnevom), na drugih ne.

Starši so pričakovali, da se bodo šole pripravile na morebitno ponovno razglasitev epidemije in bodo to načrtovale v LDN. Zdi se, da starši včasih od šol pričakujejo nemogoče (da, če bo šola zaprta, sami ne bodo imeli čisto nič dela v zvezi z izobraževanjem na daljavo). Problem med spomladansko epidemijo je bil v tem, da je umanjkala učiteljeva razlaga »v živo«. Učitelji in starši opažajo, da otroci nimajo kakovostnega znanja iz lanskega šolskega leta. Nekateri učenci in starši se sploh niso odzivali na pozive učiteljev.

Razpravljali smo o tem, kakšno moč ima Svet staršev pri sprejemanju odločitev na občini v zvezi s šolo. Predlog je bil, da lahko Svet staršev na katero od svojih sej povabi občinske svetnike in župana ali pa se predstavniki Sveta staršev udeležijo občinske seje. Osebni stik (in nekaj socialnega pritiska) lahko pomaga občinskim svetnikom bolj razumeti in se odzvati na stiske šole.

Zapisala:
Anja Podlesek

Anja Podlesek
predsednica ASSOŠDKR